

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 410-01/13-01/2532
URBROJ: 513-07/21-13-01

Zagreb, 09. srpnja 2013. godine

POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED
- SVIMA -

PREDMET: Primjena članka 54.b (Izuzeće od obveze izdavanja računa) Općeg poreznog zakona

- uputa, daje se

Dana 18. lipnja 2013. godine u Narodnim novinama broj 73/2013. objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona (dalje: OPZ), koji je stupio na snagu dana 26. lipnja 2013. godine.

Od tada se primjenjuje i odredba članka 54.b. OPZ-a kojom je u stavku 1. propisano izuzeće od obveze izdavanja računa, pa slijedom navedenog a radi jedinstvenosti u primjeni navedene odredbe Općeg poreznog Zakona, dajemo ovu uputu.

Ističemo da je Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12.) propisana obveza fiskalizacije za sve djelatnosti za koje postoji i obveza izdavanja računa bilo prema općem ili prema nekom posebnom propisu. Ukoliko nema obveze izdavanja računa, nema niti obveze fiskalizacije izdavanja računa.

I. IZUZEĆE OD OBVEZE IZDAVANJA RAČUNA

OPZ propisuje izuzeće od obveze izdavanja računa i to **člankom 54.b.** Od obveze izdavanja računa izuzeti su promet koji se obavlja na jedan od taksativno navedenih načina.

„Iznimno od članka 54. stavka 1. OPZ-a računi se ne moraju ispostavljati:

- 1. ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara klađenja, igara u casinima te na automatima za igre na sreću i zabavu,**
- 2. ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica,**
- 3. ako se prodaja obavlja putem automata,**
- 4. ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.“**

II. MALOPRODAJA DNEVNOG TISKA, DUHANA I DUHANSKIH PRERAĐEVINA, MARAKA I DRUGIH POŠTANSKIH VRIJEDNOSNICA

Prema članku 54. stavku 1. točki 2. OPZ-a računi se ne moraju ispostavljati ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica. Navedeno oslobođenje bilo je regulirano u Zakonu o porezu na dodanu vrijednost koji je važio do 30. lipnja 2013. godine, odnosno do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Razlog za propisivanje oslobođenja od obveze izdavanja računa ovim propisom temelji se na činjenici da je riječ o prometima male vrijednosti, nad kojima postoji potpuna knjigovodstvena evidencija prometa, temeljem kojeg je protok roba i prometa moguće jako dobro nadzirati.

Ovo oslobođenje odnosi se na dio bilo kojeg poslovnog prostora u kojemu se obavlja promet navedenim proizvodima.

III. PRODAJA VLASTITIH POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA NA TRŽNICAMA I OTVORENIM PROSTORIMA

Sa 01. srpnja 2013. godine, između ostaloga, započela je obveza fiskalizacije izdavanja računa na tržnicama i otvorenim prostorima.

1. PRODAJA ROBE IZVAN PRODAVAONICA

a) prodaja na malo na tržnicama

Prodaja roba (trgovina na malo), koja se obavlja izvan prodavaonica, regulirana je Zakonom o trgovini (Narodne novine, broj 68/2013.), a može se obavljati samo na mjestima koja kao takva propisom odredi mjerodavno tijelo lokalne samouprave. Pod prodajom roba izvan prodavaonica, smatra se prodaja na malo na tržnicama, prodaja na klupama izvan tržnica, prodaja u kioscima, putem pokretnih prodavača ili putem automata.

O prodaji roba na tržnicama na malo možemo reći slijedeće. Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj: 36/95., 70/97., 128/99., 57/2000., 129/2000., 59/2001., 26/2003., 82/2004., 110/2004., 178/2004., 38/2009., 79/2009., 153/2009., 49/2011., 84/2011., 90/2011., 144/2012.) pod tržnicama na malo razumijeva se upravljanje i održavanje prostora i zgrada u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima. Prema Pravilniku o minimalnih tehničkih i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica na tržnicama na malo (Narodne novine broj 66/2009.) može se trgovati hranom i ostalim proizvodima koji nisu hrana ako su ispunjeni određeni uvjeti. Prostor tržnice može biti zatvoren ili otvoren, mora biti osvijetljen te komunalno i infrastrukturno uređen, a trguje se na štandovima i klupama.

Trgovačko društvo ili koja druga osoba koja upravlja tržnicama i veletržnicama dužna je donijeti tržni red kojim se pobliže određuju uvjeti obavljanja prometa na malo i veliko te pružanje usluga na tržnicama. Pravo obavljanja prometa roba na malo i pravo korištenja usluga na tržnicama imaju, pod jednakim uvjetima, sve fizičke i pravne osobe, ako udovoljavaju odredbama zakona, drugih propisa i tržnim redovima. To mogu biti gospodarstvenici, poljodjelci, privatni ribari i drugi proizvođači roba kojima je dozvoljen promet na tržnicama. Napominjemo da su tržnice dužne pružiti usluge pri korištenju tehničkih sredstava i uređaja potrebnih za obavljanje usluga u prometu roba na malo.

b) prodaja na malo izvan tržnica

Pod prodajom na štandovima i klupama izvan tržnica na malo podrazumijeva se prodaja u gospodarskim dvorištima, proizvodnim objektima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, kušaonicama, na poljima, uz prometnice, na sajmovima, izložbama i manifestacijama.

2. POLJOPRIVREDNI PROIZVODI U SMISLU FISKALIZACIJE

Prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom, kao i prema članku 54. stavku 1. OPZ-a, prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima izuzeta je od obveze fiskalizacije izdavanja računa.

Poljoprivredni proizvodi su proizvodi bilnogojstva i stočarstva, te proizvodi prvog stupnja njihove prerade. Što se smatra poljoprivrednim proizvodom popisano je u Dodatku I. koji je sastavni dio Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, broj: 149/2009., 127/2010., 50/2012. i 120/2012.). Tako se poljoprivrednim proizvodom smatraju žive životinje, meso i jestivi klaonički proizvodi, mlijeko i drugi mliječni proizvodi, jaja, prirodni med, jestivo povrće i jestivo voće, žitarice, ali i vino od svježeg grožđa, ostala fermentirana pića, maslinovo ulje i ostale masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla, ali i drugi proizvodi navedeni u spomenutom Dodatku I.

Plod vlastitog uzgoja i proizvodnje takvih proizvoda smatra se vlastitim poljoprivrednim proizvodom, te njegova prodaja na štandovima i klupama na tržnicama na malo, kao i prodaja na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, oslobođena je izdavanja računa, pa tako i fiskalizacije izdavanja računa.

Svi ostali prodavači (pravne i fizičke osobe obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ili obveznici poreza na dobit), koji na tržnicama i otvorenim prostorima prodaju svoje proizvode ili tuđe preprodaju (suveneri, odjeća, obuća, nakit, knjige, posuđe i ostalo), smatraju se obveznicima fiskalizacije izdavanja računa ukoliko se smatraju obveznicima izdavanja računa prema nekom općem ili posebnom propisu.

IV. ZAKLJUČAK

Slijedom navedenog, na onim prodajnim mjestima gdje prema odredbi članka 54.b stavka 1. OPZ-a nije potrebno izdavati račune za maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, na tim prodajnim mjestima nema niti obveze fiskalizacije izdavanja računa u prometu gotovinom za navedenu robu.

Nadalje, kako bi se uopće govorilo o obvezi fiskalizacije na tržnicama i otvorenim prostorima, potrebno je utvrditi radi li se o obvezniku fiskalizacije. Tako primjerice „kumice“ koje povremeno prodaju vlastite poljoprivredne proizvode, odnosno poljoprivredne proizvode iz Dodatka I. Zakona o poljoprivredi, koje su same proizvele ili uzgojile kao što su jaja, mliječni proizvodi, povrće i slično, ne provode postupak fiskalizacije u poslovanju gotovinom. Ostali trgovci, koji na tržnicama i otvorenim prostorima prodaju svoje proizvode ili tuđe preprodaju, smatraju se obveznicima fiskalizacije, te su dužni izdavati račune, a posljedično i provoditi fiskalizaciju izdavanja računa. Napominjemo da obveznici poreza na dohodak, kojima se dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu (tzv. mali obveznici fiskalizacije), račune mogu izdavati putem knjige uvezanih računa, prethodno ovjerene u Poreznoj upravi.

Uvođenjem fiskalizacije, pa posljedično i fiskalizacije izdavanja računa na tržnicama i otvorenim prostorima ne mijenja se način poslovanja, već se fiskalizacija istome prilagođava. Stoga se sve posebnosti načina poslovanja na tržnicama, kao što je dogovor cijene s kupcem, ili promjena cijene krajem dana, ne mijenjaju uvođenjem obveze fiskalizacije.

Naime, fiskalizacija je mjera koja kontrolira protok gotovine, a na tržnicama i otvorenim prostorima se posluje gotovinom, stoga je bitno poslovati putem sustava fiskalizacije i učiniti sve predradnje kako bi se ista mogla i provoditi.

**POMOĆNICA MINISTRA
RAVNATELJICA**

Nada Čavlović Smiljanec

Privitak: Dodatak I. Zakona o poljoprivredi

DODATAK I.

Poglavlje carinske tarife/tarifni broj/tarifna oznaka prema Zakonu o carinskoj tarifi	NAZIV
POGLAVLJE 1	ŽIVE ŽIVOTINJE
POGLAVLJE 2	MESO I JESTIVI KLAONIČKI PROIZVODI
POGLAVLJE 4	MLIJEKO I DRUGI MLIJEČNI PROIZVODI; JAJA PERADI I PTIČJA JAJA; PRIRODNI MED; JESTIVI PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI NISU SPOMENUTI NITI UKLJUČENI NA DRUGOM MJESTU
POGLAVLJE 5 05.04	PROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI NISU SPOMENUTI NITI UKLJUČENI NA DRUGOM MJESTU Crijeva, mjehuri i želuci od životinja (osim od riba), cijeli i njihovi komadi, svježi, rashlađeni, smrznuti, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni
POGLAVLJE 6	ŽIVO DRVEĆE I DRUGE BILJKE; LUKOVICE, KORIJENJE I SLIČNO, REZANO CVIJEĆE I UKRASNO LIŠĆE
POGLAVLJE 7	JESTIVO POVRĆE, NEKO KORIJENJE I GOMOLJI
POGLAVLJE 8	JESTIVO VOĆE I ORAŠASTI PLODOVI; KORE AGRUMA, DINJA I LUBENICA
POGLAVLJE 9	KAVA, ČAJ, MATE ČAJ I ZAČINI
POGLAVLJE 10	ŽITARICE
POGLAVLJE 11	PROIZVODI MLINSKE INDUSTRIJE; SLAD; ŠKROB; INULIN; PŠENIČNI GLUTEN
POGLAVLJE 12	ULJANO SJEMENJE I PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SJEMENJE I PLODOVI; INDUSTRIJSKO I LJEKOVITO BILJE; SLAMA I STOČNA HRANA
POGLAVLJE 13	ŠELAK, GUME, SMOLE I OSTALI BILJNI SOKOVI I EKSTRAKTI
1302.20	Pektinske tvari, pektinati i pektati
POGLAVLJE 15	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG ILI BILJNOG PODRIJETLA TE PROIZVODI NJIHOVE RAZGRADNJE; PRERAĐENE JESTIVE MASTI; ŽIVOTINJSKI ILI BILJNI VOSKOVI
15.01	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi, osim iz tarifnog broja 0209 ili 1503
15.02	Masti od goveda, ovaca ili koza, osim iz tarifnog broja 1503
15.03	Stearin od svinjske masti, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo-ulje i ulje od loja, neemulgirani, nemiješani niti na drugi

Poglavlje carinske tarife/tarifni broj/tarifna oznaka prema Zakonu o carinskoj tarifi	NAZIV
	način pripremljeni
15.07	Sojino ulje i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.08	Ulje od kikirikija i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.09	Maslinovo ulje i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.10	Ostala ulja i njihove frakcije, dobivena isključivo od maslina, rafinirana ili nerafinirana, ali kemijski nemodificirana, uključujući mješavine tih ulja ili frakcija s uljima ili frakcijama iz tarifnog broja 1509
15.11	Palmino ulje i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.12	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.13	Ulje od kokosovog oraha (kopre), palminih koštica (jezgri) ili babassu ulje i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.14	Ulje od repice ili ulje od gorušice i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
ex 15.15	Ostale stabilne (nehlapljive) biljne masti i ulja uključujući jojobino ulje i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
15.16	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla i njihove frakcije, djelomično ili potpuno hidrogenizirani, interesterificirani, reesterificirani ili elaidinizirani, rafinirani ili ne, ali dalje nepripremljeni
15.17	Margarin; jestive mješavine ili pripravci od masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, osim jestivih masti ili ulja ili njihovih frakcija iz tar. broja 15.16
15.18	Životinjske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuhani, oksidirani, dehidrirani, sumporeni, puhani, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili u inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani, isključujući one iz tarifnog broja 1516; nejestive mješavine ili pripravci od životinjskih ili biljnih masti ili ulja ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
15.22	Degra; ostaci dobiveni pri preradi masnih tvari ili voskova

Poglavlje carinske tarife/tarifni broj/tarifna oznaka prema Zakonu o carinskoj tarifi	NAZIV
	životinjskog ili biljnog podrijetla
POGLAVLJE 16 16.01 16.02	PRERAĐEVINE OD MESA, RIBA, RAKOVA, MEKUŠACA ILI DRUGIH VODENIH BESKRALJEŽNJAKA Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi; prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi
POGLAVLJE 17 17.01 17.02 17.03	ŠEĆER I PROIZVODI OD ŠEĆERA Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i kemijski čista saharoza, u krutom stanju Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu, maltozu, glukozu i fruktozu, u krutom stanju; šećerni sirupi bez dodanih aroma ili tvari za bojenje; umjetni med, miješan ili ne s prirodnim medom; karamel Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera
POGLAVLJE 18 18.01 18.02	KAKAO I PROIZVODI OD KAKAA Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi Ljuske, kore, opne i ostali otpatci od kakaa
POGLAVLJE 20	PROIZVODI OD POVRĆA, VOĆA, ORAŠASTIH PLODOVA ILI OSTALIH DIJELOVA BILJAKA
POGLAVLJE 21 21.06 2106.90	RAZNI PREHRAMBENI PROIZVODI Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu Ostali
POGLAVLJE 22	PIĆA, ALKOHOLI I OCAT
22.04	Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina; mošt od grožđa, osim mošta iz tarifnog broja 2009
22.06	Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača, medovina); mješavine fermentiranih pića i mješavine fermentiranih i bezalkoholnih pića, nespomenute niti obuhvaćene na drugom mjestu

Poglavlje carinske tarife/tarifni broj/tarifna oznaka prema Zakonu o carinskoj tarifi	NAZIV
22.07	Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola 80 vol.% ili većim;etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, s bilo kolikim sadržajem alkohola
22.08	Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola manjim od 80 vol.%, rakije, likeri i ostala alkoholna pića
2208.20	Alkoholna pića dobivena destilacijom vina od grožđa ili koma od grožđa
2208.30	Viski
2208.40	Rum i druga destilirana pića dobivena destilacijom fermentiranih proizvoda od šećerne trske
2208.50	Džin i klekovača
2208.60	Votka
2208.90	Ostalo
22.09	Ocat i nadomjesci octa dobiveni od octene kiseline
POGLAVLJE 23	OSTACI I OTPACI OD PREHRAMBENE INDUSTRIJE, PRIPREMLJENA ŽIVOTINJSKA HRANA
POGLAVLJE 24	DUHAN I PRERAĐENI NADOMJESCI DUHANA
24.01	Nepretrađeni duhan; duhanski otpatci
POGLAVLJE 45	PLUTO I PROIZVODI OD PLUTA
45.01	Pluto, prirodno, sirovo ili jednostavno obrađeno; otpatci od pluta; pluto drobljeno, granulirano ili mljeveno
POGLAVLJE 53	OSTALA BILJNA TEKSTILNA VLAKNA; PAPIRNA PREĐA I TKANINE OD PAPIRNE PREĐE
53.01	Lan, sirov ili prerađeni ali nepredeni; lanena kućina i otpatci (uključujući otpadnu pređu i rastrgane tekstilne materijale)
53.02	Prava konoplja (<i>Cannabis sativa</i> L.), sirova ili prerađena ali nepredena; kućina i otpatci od konoplje (uključujući otpadnu pređu i rastrgane tekstilne materijale)